

TECHNIEK THEATER SNEEK:

OP DE TOEKOMST VOORBEREID

Theater Sneek is een middelgroot theater in de Stationsbuurt van Sneek. Het theater is in 2008 gesticht in het voormalige postkantoor aan de Westersingel en maakt samen met het Kunstencentrum Atrium, Projectenbureau Akte2 en Poppodium Bolwerk deel uit van Cultuur Kwartier, dat de overkoepelende organisatie is voor allerlei culturele activiteiten in Sneek en de regio Súdwest-Fryslân. Loet van Bergen Simon Bleeker en Jeroen Deen

Theater Sneek is de opvolger van het Amicitia Theater, dat begin deze eeuw werd gesloten en opging in CineSneek, als stadstheater van Sneek. Het theater is een zogenaamd midden theater, met 600 zitplaatsen. Het theater kent twee zalen, waarvan één buitensdeurs (de Noorderkerkzaal). Naast het gebouw komt nog het zelfstandige theater-café KRAMER, dat straks via een directe doorgang ook vanuit de foyer te bereiken is.

REALISATIE

Voor de realisatie van het totale Culturele Kwartier aan de Westersingel en de Kerkgracht stelde de gemeenteraad in 2006 een budget van 27 miljoen euro vast, 14 miljoen voor het theater en 13 miljoen voor de rest. “De plannen voor nieuwbouw van het theater dateren van 10 jaar geleden”, vertelt hoofd techniek Rik Smid van het Cultuur Kwartier, waar in totaal 6 technici werken: 5 voor het theater en 1 voor het poppodium Bolwerk. “De gemeente heeft een aanbesteding gedaan voor het ontwerp van het theater. Uit drie geselecteerde architecten won Architectenbureau Alberts en Van Huut de aanbesteding. Terwijl voor de toneeltechnische installatie Theateradvies werd aangetrokken. Zij hebben geadviseerd ten aanzien van de logistiek, zaalontwerp, theaterstoelen en publiekvoorzieningen. Verder heeft dit bureau het ontwerp gemaakt voor het toneel en de zijtonelen, toneelhijs- en hefinstallaties incl. klankkaatsers, rollenzolder en lierenkamer, toneelverlichtingsinstallatie, toneelstoffering en AV installatie en heeft het de bijbehorende aanbesteding verzorgd.” In juli 2010 werd begonnen met de nieuwbouw van het theater op de plaats van het voormalige postkantoor. Het postkantoor werd hiertoe gesloopt, op de betonfundering en de kelder na, waarop de nieuwe foyer werd gebouwd en in de bestaande kelder de garderobe en de toiletgroepen zijn ondergebracht. Tijdens de bouw weken de theatervoorstellingen uit naar de Noorderkerk, aan de andere zijde van de gracht.

UITSTRALING

Bijzonder fraai is de gevel van het theater, bestaande uit een transparante pui die is voorzien van een op de omgeving aansluitend grillig lijnenspel en een kleurrijke entree. Op het dak van het voormalige postkantoor ligt een park met een sedum dak dat aansluit op de groene long die door omliggende wijk meandert. Achter het dakpark staat de toneeltoren van 23 meter waarin de grillige contouren en de transparantie van de voorgevel terugkomen. In combinatie met natuurlijke materialen zoals glas, baksteen en bamboe als gevelbekleding is het theater naar de mening van de architecten een natuur-

TEXTIEL

Voor het benodigde theatertextiel en de balletvloer werd met Ron de Groot Theatertextiel een bekende naam in de arm genomen. Het bedrijf heeft de textiele inrichting mogen voorzien voor het nieuwe theater met o.a. 350 meter rood velours voor het voordeek en 1.500 meter zwarte Wool Serge voor de afstopping, bestaande uit de manteautorens, bekleding meelopers, rideaufries, zijzwart, fond, poten en friezen. Daarnaast is er uiteraard ook een Filled Cloth horizontale doek en een gaasdoek geleverd, alsmede trussen, rails, runners en onderbuis. Bijzonder is dat dit een van de eerste projecten is geweest waar Ron de Groot Theatertextiel een zwart/zwarte balletvloer heeft geleverd. Ook in de tegenoverliggende kerk, die tijdens de nieuwbouw als vlakke vloerzaal werd ingericht met een tribune van 200 stoelen en ook na de bouw als speelplek wordt behouden, heeft Ron de Groot Theatertextiel zijn steentje mogen bijdragen aan de inrichting.

lijke eenheid. De toneeltoren van het theater is een opvallende verschijning. In deze toren zijn de technische voorzieningen voor de voorstellingen verwerkt. De lichtbakens rondom de toren geven aan welk genre die avond wordt opgevoerd in het theater. Rood staat voor een toneelvoorstelling, blauw voor musical, geel voor cabaret, paars voor muziek, oranje voor dans, wit voor theatershow en magenta voor een familievoorstelling. “Het idee hiervoor is afkomstig van onze directeur Ben van der Knaap”, vertelt Smid. “De techniek achter deze lichtbakens zijn ledstrips die in de balken zijn verborgen en bestuurd worden door een klein kastje met vier presets en een kleurenwiel.” In het theater zelf heeft de grote zaal haar mooie inwendige eivorm behouden en is dit ellipsvormige theater in Nederland uniek qua vormgeving. De theaterstoelen, die afkomstig zijn van Fibrocit, zijn speciaal ontworpen door de architect. De multifunctionele zaal heeft een variabele toneelopening van 11 tot 15,5 meter breed en een orkestbak met een capaciteit van circa 60 man, wat dan wel ten koste gaat van de eerste drie zitrijen. De zaal is geschikt voor allerlei type voorstellingen zoals toneel, musical, symfonische muziek, opera, dans, cabaret en kindervoorstellingen. Met behulp van een beweegbare klankkaatser kunnen het volume en de richting van het geluid aangepast worden. Daarnaast beschikt de zaal over het variabele akoestisch SIAP systeem t.b.v. nagalmtijdverlenging (variabele akoestiek), spraakondersteuning en film- en theater-surround geluid. Het systeemontwerp omvat 66 luidsprekers die zijn ingebouwd in de zijwanden, achterwand en het plafond.

TECHNIEK

Rik Smid werkt sinds twee jaar bij Theater Sneek. Daarvoor heeft o.a. gewerkt als freelance technicus en was hij werkzaam in het Beatrix Theater. “Ik ben hier

CUE 2014

Vakbeurs voor event-, installatie- en entertainmenttechnologie

13 t/m 15 januari 2014
Ahoy Rotterdam

Het startsein voor elk podiumevent!

Kom voor een compleet overzicht van technische faciliteiten op het gebied van events, installaties en entertainment naar CUE2014. Oriënteer u op het aanbod van licht-, beeld- en geluidstechniek, ontwerp, decor, inrichting, hijs- en heftechniek en wissel kennis en ervaringen uit met andere technici werkzaam bij binnen- en buitenpodia. CUE is uw startsein voor elk podiumevent! Ga naar www.cue.nl voor een overzicht van exposanten en het lezingenprogramma, verzorgd door de VPT.

Registreer voor een gratis bezoek!
www.cue.nl/registratie

twitter
@CUE2014

Linked

Download nu de CUE2014 app.

Partners:

WWW.CUE.NL

gekomen toen het gebouw casco was. Deels stond de invulling van de techniek al vast, met name de trekkenwand. We hebben een trekkenwand met 61 trekken van Stakebrand TWS en een beweegbare portaalbrug met voor het voordoek nog een sluiertrek en voor de lijst nog een geluidstrek om geluid te kunnen vliegen tot maximaal 1500 kg.” Uniek noemt Rik de liftjes aan weerszijden van het manteau. “Normaal heb je een kooi tot bovenaan. Nu kunnen we met de liftjes gemakkelijk de spotjes stellen bij de manteau. De besturing van de trekkenwand is van Stakebrand TWS zelf en we hebben op de toneelbrug nog een back-up staan.” Het toneel is 15,5 meter breed en 12 meter diep. Ruim voldoende voor grote voorstellingen zoals musicals en opera. Het zijtoneel had van Rik wel wat groter gemogen, maar dat had ook te maken met het budget. Op de vloer ligt een fraaie balletvloer van Ron de Groot die eveneens de gordijnen en afstopping heeft gedaan. Achter het toneel zijn twee loadingdocks, waar twee trailers volledig binnen kunnen staan. Bijzonder is ook het daglicht op het toneel, in de foyer en in alle werkruimte van het personeel. Overdag kan in de zaal, de toneeltoren en aangrenzende werkplaats worden gewerkt met daglicht. Tijdens de voorstellingen worden de ramen geblindeerd met rolluiken.

LICHT EN GELUID

Bij de invulling van het licht en geluid is Rik nauw betrokken geweest. “Theateradvies had al een bestek gemaakt, dat ze hebben aangepast aan mijn wensen. Uiteindelijk heb ik gekregen wat ik wilde. Voor de lichtinstallatie hebben we spots van ADB van Controllux waar ik een enorme fan van ben. Er hangen in totaal 108 spots, voornamelijk snijders en een aantal pc spots in verschillende graden. Deze worden aangestuurd door een lichttafel van ETC: de ETC Ion lichtregelcomputer van Lightco, in combinatie met ETC dimmers. Van de ETC Ion lichtregelcomputer hebben we er twee waarvan er eentje dient als back-up en die daarnaast regelmatig wordt ingezet in de kleine zaal in de Noorderkerk, met 200 zitplaatsen op een inschuifbare tribune. In deze zaal hangt een vaste lichtinstallatie met ADB Spots en oudere dimmers van MA. De spots hangen aan een vast trussgrid boven het toneel dat met vier takels van Lodestar naar beneden getakeld kan worden om de spots op te hangen. Deze vlakke vloer zaal wordt vooral gebruikt voor muziek en cabaret.”

“De lichtinstallatie voor zowel de kleine als de grote zaal is geënt op wat normaal gevraagd wordt in het theater. Wel nemen de gezelschappen vaak hun eigen licht- en

GRID

RON DE GROOT

THEATERTEXTIEL / TONEELINRICHTING

Tel. +31(0)182-616310 • www.theatertextiel.com

Controllux

C Controllux feliciteert Cultuur Kwartier Sneek met hun nieuw geopende theater, waarvoor Controllux het gehele schijnwerperpakket heeft mogen leveren.

Controllux
Tankval 5
2408 ZC Alphen aan den Rijn
Nederland

Tel.: +31 (0)88 444 6 444
Fax.: +31 (0)88 444 6 400
www.controllux.com
info@controllux.nl

Samenwerkende Theaterspecialisten

Podium voor kennis en advies

ONAFHANKELIJK ADVIES

Theatertechniek • Organisatie • Elektrotechniek • Milieu
Projectmanagement en bouwbegeleiding

RISICO MANAGEMENT

Machineveiligheid • RI&E • Taak Risico Analyse
Vluchtwegcertificering

OPLEIDINGEN EN TRAININGEN

Hijzen en heffen • NEN3140 • PRIE • Hoogwerkers • VOP
Interne bedrijfscurricula en certificering

KEURINGEN EN INSPECTIES

Elektrische arbeidsmiddelen • Hijs- en hefmiddelen • Trekkeninstallaties
In bedrijf stellen en opleveren

www.samenwerkendetheaterspecialisten.nl

Sniep 95 A – 1112 AJ Diemen – (085)2733563

CONTROLLUX

Controllux mocht met gepaste trots het schijnwerperpakket leveren aan het Theater Sneek. Nadat het oude theater en ook de Noorderkerk al voorzien waren van een uitgebreid pakket ADB schijnwerpers, is ook voor de nieuwbouw gekozen voor deze schijnwerpers.

Het geleverde pakket schijnwerpers bestaat uit onder meer:

42 stuks	ADB 2Kw profielschijnwerpers
18 stuks	ADB 2Kw PC schijnwerpers
26 stuks	ADB 1.2Kw profielschijnwerpers
24 stuks	ADB 1.2Kw PC schijnwerper
4 stuks	ETC profielschijnwerpers
20 stuks	ETC Selador Vivid Horizonarmaturen
10 stuks	ADB 650w PC schijnwerper
46 stuks	DTS Superparren
2 stuks	Robert Juliat Victor Volgspots

Dit alles werd compleet gemaakt met bekabeling, verdeelmateriaal, lichtkarren, kabelkarren, flight-cases, reservelampen, filtermateriaal, op klantenspecificatie gemaakte TSB sixbarren, statieven en een op maat gemaakte horizonbatterij. "Al meer dan 45 jaar heeft Controllux bewezen voor kwaliteit te staan en we zijn er dan ook van overtuigd dat ook in dit theater gekozen is voor kwaliteit in lengte van jaren. We wensen Theater Sneek veel succes en werkgenot en we zullen hen altijd ondersteunen daar waar nodig."

geluidstafel mee, die probleemloos gekoppeld kan worden aan de licht- en geluidsinstallatie. Daarnaast hebben we nog losse spots en ledstrips." Bijzonder noemt Rik de led horizonverlichting in de grote zaal, die bestaat uit twintig ledbakken die gezamenlijk het horizontale doek van 15 meter breed en 10 meter hoog bestrijken. "Daarmee zijn we een van de eerste in Nederland. De ledbakken in de horizontale trek zijn verdeeld in tien paren in verschillende graden gesteld, zodat een egaal plaatje over het hele horizontale doek verkregen wordt. We kunnen in principe alle kleuren maken." De ledhorizon heeft 8 kanalen, een master en 7 kleuren, en werkt vlekkeloos met de Ion lichtcomputer. "Om het probleem op te lossen met andere lichtcomputers, zoals de Spark of Photon, hebben we een kastje met een aantal parameters erin. Paars is bijvoorbeeld 214. In totaal zitten er 16 presets in, allemaal met een iPad te bedienen. Iedere ledbak kan individueel aangestuurd worden, zodat ook effecten gecreëerd kunnen worden. Voor het geluid werd TM Audio geselecteerd als leverancier van de complete audio-installatie, die bestaat uit Renkus Heinz ST /

CF luidsprekers, aangestuurd door Powersoft M-series amps. De geluidsinstallatie staat links en rechts van het podium opgesteld met infill speakers in de zaal."

EIB-KNX-SCHAKELSYSTEEM

Door het hele gebouw heeft BAM Techniek een EIB-KNX schakelsysteem aangelegd waarmee o.a. de verlichting in het gebouw wordt aangestuurd. "We hebben er een converter laten plaatsen, waardoor we deze verlichting via DMX kunnen aansturen op de lichtregeltafel", legt Smid uit. "We kunnen hiermee zelfs de deuren laten sluiten als de voorstelling begint. Deze mogelijkheden benutten we nu nog niet allemaal. Verder heeft BAM Techniek Cat5 Ethernet rondom het toneel geïnstalleerd. Dit ook met het oog op de toekomst. Stel dat we ooit met ledspots willen gaan werken, dan ligt de infrastructuur er al. We draaien nu sinds oktober 2012 met het theater en alle techniek functioneert naar alle tevredenheid." ■